

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN HẠ TUÂN

NGHIÊN CỨU ẢNH HƯỞNG CÔNG
TÁC TÁI ĐỊNH CƯ ĐẾN SẢN XUẤT VÀ ĐỜI
SỐNG CỦA NGƯỜI DÂN VÙNG LÒNG HỒ
THỦY ĐIỆN TẠI HUYỆN NA HANG,
TỈNH TUYÊN QUANG

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Thái Nguyên - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN HẠ TUÂN

**NGHIÊN CỨU ẢNH HƯỞNG CÔNG
TÁC TÁI ĐỊNH CƯ ĐẾN SẢN XUẤT VÀ ĐỜI
SỐNG CỦA NGƯỜI DÂN VÙNG LÒNG HỒ
THỦY ĐIỆN TẠI HUYỆN NA HANG,
TỈNH TUYÊN QUANG**

Ngành: Quản lý Đất đai

Mã số: 60 85 01 03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học:

PGS.TS. ĐẶNG VĂN MINH

Thái Nguyên - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Hạ Tuân

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện nghiên cứu đề tài, tôi luôn nhận được sự quan tâm giúp đỡ nhiệt tình, sự đóng góp quý báu của nhiều tập thể và cá nhân đã tạo điều kiện thuận lợi để tôi hoàn thành bản luận văn này.

Trước tiên, tôi xin chân thành cảm ơn PGS.TS Đặng Văn Minh đã trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt thời gian tôi nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự quan tâm, giúp đỡ nhiệt tình, góp ý chân thành của tập thể các thầy cô giáo Trường Đại học Nông Lâm đã tạo điều kiện cho tôi thực hiện đề tài.

Tôi xin cảm ơn các Sở, Ban Ngành của tỉnh Tuyên Quang; Ủy ban nhân dân huyện Na Hang và các Phòng, Ban ngành của huyện Na Hang, tỉnh Tuyên Quang và một số hộ gia đình, cá nhân đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong thời gian nghiên cứu thực hiện luận văn tại địa phương.

Tôi xin cảm ơn tới gia đình, những người thân, đồng nghiệp và bạn bè đã tạo điều kiện thuận lợi nhất cho việc học tập, nghiên cứu của tôi.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Thái nguyên, tháng 12 năm 2014

Học viên

Nguyễn Hạ Tuân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	Error! Bookmark not defined.
LỜI CẢM ƠN	iv
MỤC LỤC	v
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	ix
DANH MỤC CÁC BẢNG	x
DANH MỤC CÁC HÌNH	xi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu đề tài	3
2.1. Mục tiêu tổng quát	3
2.2. Mục tiêu cụ thể	3
3. Yêu cầu của việc nghiên cứu đề tài	3
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU	4
1.1. Cơ sở khoa học đề tài	4
1.1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.2. Cơ sở thực tiễn	5
1.1.3. Cơ sở pháp lý	6
1.2. Khái quát chính sách giải phóng mặt bằng, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất	7
1.2.1. Khái quát chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư một số nước trên thế giới	7
1.2.1.1. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Ngân hàng phát triển Châu Á (ADB)	7
1.2.1.2. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư tại Indonesia	8
1.2.1.3. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư tại Singapore	9
1.2.1.4. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư tại Trung Quốc	9
1.2.1.5. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư tại Thái Lan	11
1.2.2. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư ở Việt Nam	12
Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên	http://www.lrc-tnu.edu.vn/

1.2.2.1. Khái quát chung.....	12
1.2.2.2. Chính sách có liên quan đến công tác giải phóng mặt, bồi thường hỗ trợ và tái định cư để xây dựng công trình thủy điện tại Việt Nam	13
1.2.2.3. Công tác giải phóng mặt bằng, bồi thường hỗ trợ và tái định cư trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang	21
CHƯƠNG 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU...	22
2.1. Đối tượng nghiên cứu	22
2.2. Phạm vi nghiên cứu	23
2.3. Nội dung nghiên cứu	23
2.4. Phương pháp nghiên cứu	23
2.4.1. Phương pháp điều tra cơ bản.....	23
2.4.2. Phương pháp thống kê, tổng hợp số liệu điều tra.....	24
2.4.3. Phương pháp phân tích và xử lý số liệu.....	24
2.4.4. Phương pháp chuyên gia.....	24
CHƯƠNG 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	24
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Na Hang	24
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	24
3.1.1.1. Vị trí địa lý	24
3.1.1.2. Địa hình, địa mạo.....	25
3.1.1.3. Khí hậu	25
3.1.1.4. Thủy văn.....	28
3.1.1.5. Các nguồn tài nguyên.....	29
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	35
3.1.2.1. Tăng trưởng kinh tế và chuyển dịch cơ cấu kinh tế	35
3.1.2.2. Thực trạng phát triển các ngành kinh tế	37
3.1.2.3. Dân số, lao động, việc làm và thu nhập.....	39
3.1.2.3. Thực trạng phát triển cơ sở hạ tầng.....	42
3.1.2.4. Thực trạng môi trường.....	46
3.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội và môi trường huyện Na Hang, tỉnh Tuyên Quang	47

3.1.3.1. Thuận lợi	47
3.1.3.2. Khó khăn	48
3.2. Khái quát chung và đánh giá những thiệt hại của dự án xây dựng Thủy điện Tuyên Quang	49
3.2.1. Khái quát về Dự án thủy điện Tuyên Quang	49
3.2.2.1. Thực trạng cơ cấu kinh tế và dân số tỉnh Tuyên Quang	49
3.2.2.2. Thực trạng sản xuất và thu nhập của hộ dân vùng lòng hồ thủy điện ...	50
3.2.2. Đánh giá những thiệt hại của dự án xây dựng Thủy điện Tuyên Quang...	52
3.2.2.1. Thiệt hại về đất đai	52
3.2.2.2. Thiệt hại về tài sản gắn liền với đất của hộ phải di chuyển.....	54
3.2.2.3. Mồ mả phải di chuyển.....	56
3.2.2.4. Thiệt hại về tài sản gắn liền với đất của hộ gia đình không phải di chuyển.....	56
3.2.2.5. Thiệt hại lâm sản trong vườn rừng hộ gia đình vùng lòng hồ và mặt bằng công trường	56
3.2.2.6. Thiệt hại về công trình kết cấu hạ tầng.....	57
3.2.2.7. Thiệt hại về văn hoá.....	60
3.2.2.8. Tài nguyên khoáng sản bị ngập vùng lòng hồ	60
3.3. Đánh giá tác động của công tác giải phóng mặt bằng, xây dựng tái định cư tới đời sống người dân vùng lòng hồ thủy điện	62
3.3.1. Nghiên cứu ảnh hưởng cuộc sống của người dân tái định cư vùng lòng hồ	62
3.3.1.1. Tình hình biến động đất đai của các hộ qua điều tra	64
3.3.1.2. Chuyển đổi nghề nghiệp của hộ qua điều tra	65
3.3.1.3. Thu nhập của hộ	66
3.3.1.4. Tình hình sử dụng tiền đền bù của các hộ qua điều tra	67
3.3.2. Nghiên cứu những ảnh hưởng về mặt văn hóa, xã hội của người dân tái định cư vùng lòng hồ.....	68
3.3.2.1. Về an ninh trật tự xã hội của người dân	68
3.3.2.2. Về công tác chăm sóc sức khỏe của người dân.....	69
3.3.2.3. Trình độ văn hóa của người dân	70

3.3.3.4. Về phong tục, tập quán, truyền thống của người dân	71
3.3.5.5. Về công tác bảo vệ môi trường của người dân	72
3.3.3. Đánh giá hiệu quả công tác tái định cư của người tái định cư vùng lòng hồ thủy điện qua kết quả điều tra, phỏng vấn người dân	73
3.3.3.1. Những kết quả đạt được của dự án	73
3.3.3.2. Những tồn tại cần được tiếp tục hỗ trợ, đầu tư	74
3.4. Đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả tái định cư và ổn định đời sống, xã hội của người dân tái định cư	76
3.4.1. Giải pháp đầu tư giao bổ sung quỹ đất ở	76
3.4.2. Giải pháp bổ sung giao đất sản xuất nông nghiệp cho hộ TĐC	77
3.4.3. Giải pháp bổ sung quỹ đất lâm nghiệp	77
3.4.4. Giải pháp hỗ trợ chuyển đổi sản xuất phi nông nghiệp	78
3.4.4.1. Số lao động tiềm năng có thể chuyển đổi nghề nghiệp	78
3.4.4.2. Chính sách hỗ trợ chuyển nghề sản xuất phi nông nghiệp	79
3.4.5. Hỗ trợ đầu tư bổ sung để ổn định đời sống theo chính sách	79
3.4.6. Giải pháp về đầu tư hệ thống kết cấu hạ tầng	79
3.4.6.1. Đầu tư bổ sung các công trình giao thông	80
3.4.6.2. Giải pháp đầu tư các công trình thủy lợi	80
3.4.6.3. Giải pháp đầu tư các công trình cấp nước sinh hoạt	80
3.4.6.4. Giải pháp đầu tư các công trình cấp điện	81
3.4.6.5 Giải pháp đầu tư công trình thoát nước và vệ sinh môi trường	81
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	81
1. Kết luận	81
2. Đề nghị	83
TÀI LIỆU THAM KHẢO	84

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

TỪ VIẾT TẮT	NGHĨA
BTC	Bộ Tài chính
BTNMT	Bộ Tài nguyên và Môi trường
CP	Chính phủ
CT	Chủ tịch
CNH - HĐH	Công nghiệp hoá, hiện đại hoá
GPMB	Giải phóng mặt bằng
GCNQSĐĐ	Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất
HĐBT	Hội đồng bồi thường
NĐ	Nghị định
QĐ	Quyết định
QSĐĐ	Quyền sử dụng đất
QLCS	Quản lý công sản
TĐC	Tái định cư
TCQLĐĐ	Tổng cục Quản lý đất đai
TT	Thông Tư
TP	Thành phố
TCĐC	Tổng cục Địa chính
TTLT	Thông tư liên tịch
UBND	Ủy ban nhân dân
SĐĐ	Sử dụng đất

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Cơ cấu kinh tế huyện Na Hang qua một số năm	36
Bảng 3.2. Giá trị sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp và thủy sản qua các năm.....	37
Bảng 3.3. Diện tích các loại đất nông nghiệp thu hồi vùng lòng hồ trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang (chưa tính đất trồng cây lâm nghiệp)	53
Bảng 3.4. Tổng hợp giá trị thiệt hại về vật chất do xây dựng thủy điện Tuyên Quang.....	61
Bảng 3.5. Một số thông tin cơ bản của chủ hộ	63
Bảng 3.6. Thực trạng về đất ở và đất sản xuất của hộ dân trước và sau tái định cư.....	64
Bảng 3.7. Đánh giá việc áp dụng các ngành nghề đã được đào tạo của người dân tái định cư.....	65
Bảng 3.8. Tình thu nhập của các hộ gia đình, cá nhân sau khi bị thu hồi đất so với trước khi bị thu hồi đất.....	67
Bảng 3.9. Tình hình sử dụng tiền bồi thường, hỗ trợ của các hộ dân tái định cư.....	67
Bảng 3.10. Tình hình an ninh, trật tự của người dân	69
Bảng 3.11. Tình hình chăm sóc sức khỏe của người dân tái định cư	70
Bảng 3.12. Tổng hợp trình độ văn hóa của người dân.....	71
Bảng 3.13. Về phong tục, tập quán, truyền thống của người dân tái định cư.....	72
Bảng 3.14. Bảng tổng hợp về công tác bảo vệ môi trường của người dân khu tái định cư.....	73